

ในความเป็นจริง เด็กวันนี้...มีโอกาสิ่งดีๆ มากมาย
ที่เด็กวันวาน...ไม่เคยได้สัมผัส หรือสัมผัสได้น้อยมาก

ทำให้เด็กวันวาน...อย่างลุ่ม อคติจนไม่ได้

อย่างไรก็ตาม โอกาสเหล่านี้ เด็กวันนี้...ต้องเรียนรู้
และต้องใช้มันให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเองด้วย

สิ่งที่ลุ่มอยากพูดคุยในวันนี้ ก็คือการเรียนธรรมะ

การเรียนธรรมะนั้น สำหรับพระภิกษุและสามเณร
เขาเรียกว่าเรียน “**นักธรรม**”

ส่วนธรรมะสำหรับแม่ชี อุบาสก อุบาสิกา นักเรียน
นักศึกษาและคฤหัสถ์ผู้สนใจทั่วไปนั้น เขาเรียกว่า “**ธรรมศึกษา**”

แต่ในที่นี่ ลุงขอพูดถึงธรรมศึกษา คือธรรมะสำหรับ
แม่ชี อุบาสก อุบาสิกา นักเรียน นักศึกษาและคฤหัสถ์ผู้สนใจ
ทั่วไป เพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ธรรมศึกษา ได้แบ่งชั้นการศึกษาออกเป็น ๓ ระดับ
คือ ธรรมศึกษาตรี ธรรมศึกษาโท และธรรมศึกษาเอก

การสอบนักธรรมและธรรมศึกษานี้ เรียกว่า การสอบ
พระปริยัติธรรมแผนกธรรม หรือ การสอบธรรมสนามหลวง

สำหรับธรรมศึกษา มีการสอบวัดผลเพียงปีละ ๑ ครั้ง
คือในวันแรม ๕ ค่ำ เดือน ๑๒ หรือประมาณเดือนพฤศจิกายน
ของทุกปี

โดยจะต้องสมัครสอบตั้งแต่เดือนกรกฎาคม

การเรียนก็ต้องเริ่มเรียนตั้งแต่ธรรมศึกษาตรี หาก
สอบผ่านก็จะได้เรียนในระดับธรรมศึกษาโท และธรรมศึกษาเอก
ต่อไป ตามลำดับ

หลักสูตรธรรมศึกษาตรี ได้แก่ วิชากระทู้ วิชาธรรม-
วิภาค วิชาพุทธประวัติ-ศาสนพิธี วิชาเบญจศีล-เบญจธรรม
หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นโท ได้แก่ วิชากระทู้ วิชา
ธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ วิชาอนุพุทธประวัติ-ศาสนพิธี วิชาวินัย
(อุโบสถศีล)

ส่วนหลักสูตรนักธรรมศึกษาชั้นเอก ได้แก่ วิชากระทู้
วิชาธรรมวิจารณ์ วิชาพุทธธานุพุทธประวัติ วิชาวินัย (กรรมบถ)
รวมทั้งมีการอบรมภาคปฏิบัติ ฝึกสติ และสมาธิ
เพื่อให้เกิดปัญญาและสันติสุข ทั้งก่อนและหลังการเรียน
ตามความเหมาะสม

เป็นที่น่ายินดีว่า ในปัจจุบัน สถานศึกษาหลายต่อ
หลายแห่ง ได้เปิดสอนธรรมศึกษาขึ้นในโรงเรียน โดยนิมนต์
พระภิกษุมาร่วมช่วยสอน

เท่าที่ทราบนั้น โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่

จัดสอนธรรมศึกษา จะให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ
นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่เข้าใหม่และยังไม่เคยเรียน
ได้เรียนธรรมศึกษาตรีก่อน

เมื่อสอบธรรมศึกษาตรีได้แล้ว เป็นความสมัครใจ
ของนักเรียนแต่ละคนที่จะเข้าเรียนและสอบนักธรรมศึกษาโท
และธรรมศึกษาเอก ในชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๒ และ
ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๓ หรือชั้นชั้นปีที่ ๕ และชั้นมัธยม
ศึกษาชั้นปีที่ ๖ ต่อไป

ที่น่าปลื้มใจก็คือ ในปีการศึกษา ๒๕๕๑ มี
ยอดฆราวาสเข้าสอบธรรมศึกษาในระดับชั้นตรี โท และเอก
จำนวน ๑,๘๓๓,๘๗๔ คน

ไม่ทราบว่าจะสถานศึกษาที่หลาน ๆ ศึกษาอยู่นั้น
มีการเรียนการสอนธรรมศึกษากันบ้างหรือไม่

ถ้ามี และหลานยังไม่ได้เรียนก็สมควรเรียนเถิด
เพราะผู้ที่เรียนธรรมศึกษา ถือได้ว่าได้ทำหน้าที่ในการรักษา
พระพุทธศาสนาให้ยั่งยืน และนำคำสอนของพระพุทธศาสนา
ไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเอง แก่สังคม ให้อยู่ร่วมกัน
ด้วยความสงบ

ไม่จำเป็นว่าตอนนี้เรียนอยู่ในชั้นไหน ก็เริ่มเรียน
ธรรมศึกษาตรีได้ เพราะการเรียนธรรมศึกษานั้น ไม่จำกัดอายุ

โรงเรียนบางแห่งที่เปิดเรียนใหม่ๆ ครูอาจารย์บางคน
ยังเข้าไปเรียนกับลูกศิษย์

หากโรงเรียนที่หลานๆ ศึกษาอยู่ ไม่ได้เปิดสอน
ธรรมศึกษา ก็ไปเรียนตามสำนักเรียนธรรมศึกษาได้

สำนักเรียนธรรมศึกษามีที่ไหนบ้างก็ลองสอบถาม
จากวัดใกล้บ้านดู หรือหากไม่ทราบก็ลองพิมพ์ คำว่า “สำนัก
เรียนธรรมศึกษา” ในกูเกิ้ล (Google) จะค้นพบสำนักเรียน
ธรรมศึกษาหลายแห่ง

การเรียนก็ไม่จำเป็นต้องไปเรียนที่สำนักเรียน
ธรรมศึกษา อ่านหนังสือเองก็ไปสอบได้ แต่ต้องลงชื่อสำนักเรียน
ที่จะสอบด้วย ตามหลักเกณฑ์ของแม่กองธรรมสนามหลวง
นี่คือโอกาสของเด็กวันนี้...อย่างหนึ่ง ที่เด็กวันวาน
.....อย่างลุ่มต้องอิจฉา

ข้อเขียนของลุงเรื่องนี้ ลงในเดือนกรกฎาคม พอดี
อ่านจบแล้ว รีบๆ ไปสมัครเรียนธรรมศึกษากันนะ
หนูนะ

จะได้เป็นมงคลแก่ชีวิตและเป็นประโยชน์แก่
ตัวเองต่อไป

